

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Hısyar ÖZSOY

Diyarbakır Milletvekili

Çalışma hakkı, temel bir insan hakkı olup ülkemizde de, engellilerin bu hakka erişimlerine yönelik düzenlemeler yapılmaktadır. Ancak her alanda ayrımcılıkla karşılaşan engellilerin, özellikle eğitime erişememesi; onların bir meslek edinmelerinin ve istihdamlarının önündeki en büyük engeldir. Sadece engelliler değil, engelli yakını olan çalışanlar da istihdam aşamasında birçok güçlükle karşılaşmaktadır. Bu nedenle engelli ve engelli yakını olanlar; “özel politika gerektiren gruplar” olarak nitelendirilmektedirler.

Avrupa İstihdam Stratejisine uyum sağlama kapsamında hazırlanan 2014-2023 yıllarını kapsayan Ulusal İstihdam Stratejisinde, özel politika gerektiren gruplar olarak tanımlanan dezavantajlı grupların istihdamının önündeki engellerin kaldırılması öncelikli hedef olarak belirlenmiştir. Ulusal İstihdam Stratejik Plana göre; “işgücü piyasasına daha zor erişen kadınlar, engelliler, yoksullar, gençler, kırsalda yaşayanlar gibi özel politika gerektiren kesimlere eğitimden başlayarak sağlanacak destekler ve ayrımcılığı önleyici uygulamalarda; fırsat eşitliği ilkesi belirleyicidir. Engelli çalışanların işgücü piyasasına girmeleri önünde kayda değer engeller söz konusudur.

Kanunun “meslekî rehabilitasyon ve rehabilitasyon” başlığında (Madde 13) “Engellilerin meslek seçebilmesi ve bu alanda eğitim alabilmesi için gerekli tedbirler alınır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yapılan iş ve meslek analizleri doğrultusunda engelliler için Millî Eğitim Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca mesleki rehabilitasyon, rehabilitasyon ve eğitim programları geliştirilir. Engellilerin mesleki rehabilitasyon ve rehabilitasyon hizmetleri, kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve diğer gerçek veya tüzel kişiler tarafından da gerçekleştirilebilir” ifadeleri yer alır.

Öte yandan “İstihdam” başlıklı 14'üncü maddede; “Engellilerin iş gücü piyasası ve çalışma ortamında sürdürülebilir istihdamı için kendi işini kurmaya rehberlik ve mesleki danışmanlık hizmetlerinin geliştirilmesi de dâhil olmak üzere gerekli tedbirler alınır. İş başvuru, alım, önerilen çalışma süreleri ve şartları ile istihdamın sürekliliği, kariyer gelişimi, sağlıklı ve güvenli çalışma koşulları dâhil olmak üzere istihdama ilişkin hiçbir hususta engelliliğe dayalı ayrımcı uygulamalarda bulunulamaz.

Çalışan engellilerin aleyhinde sonuç doğuracak şekilde, engelinden dolayı diğer kişilerden farklı muamelede bulunulamaz. Çalışan veya iş başvurusunda bulunan engellilerin

karşılaşılabileceği engel ve güçlükleri ortadan kaldırmaya yönelik istihdam süreçlerindeki önlemlerin alınması ve engellilerin çalıştığı iş yerlerinde makul düzenlemelerin, bu konuda görev, yetki ve sorumluluğu bulunan kurum ve kuruluşlar ile işverenler tarafından yapılması zorunludur.” İfadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye’de Engellilere yönelik ayrımcılığı önlemek amacıyla bir planlama yapılmakta mıdır?
- 2) Meslekî habilitasyon ve rehabilitasyon hizmetleri tam olarak sağlanabiliyor mu?
- 3) Habilitasyon ve rehabilitasyon merkezleri denetleniyor mu? Denetleniyorsa ne gibi sorunlar ile karşılaşılmaktadır?
- 4) Meslekî habilitasyon ve rehabilitasyon merkezlerinin sorunları konusunda çözüm önerileriniz ve iyileştirme girişimleriniz var mıdır?